KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2022/465

(2022. gada 21. marts),

ar ko Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/570 groza attiecībā uz *rescEU* mobilo laboratoriju spējām un *rescEU CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa spējām

(izziņots ar dokumenta numuru C(2022) 1831)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu ([1]) un jo īpaši tā 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Lēmumā Nr. 1313/2013/ES ir noteikts *rescEU* tiesiskais regulējums. Mehānisms *rescEU* ir Savienības līmeņa spēju rezerve, kuras mērķis ir sniegt palīdzību smagās situācijās, kad ar esošajām kopīgajām spējām valsts līmenī un spējām, ko dalībvalstis apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē, nevar nodrošināt efektīvu reaģēšanu uz dabas un cilvēka izraisītām katastrofām.

(2) Saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 12. panta 2. punktu *rescEU* spējas ir jānosaka, ņemot vērā apzinātos un jaunos riskus, kopīgās spējas un to nepietiekamību Savienības līmenī. Ir četras jomas, kurām būtu jāpievērš īpaša uzmanība *rescEU* ietvaros, proti: meža ugunsgrēku dzēšana no gaisa, ķīmiski, bioloģiski, radioloģiski un nukleāri ("CBRN") incidenti, neatliekamās medicīniskās palīdzības reaģēšanas pasākumi, kā arī transports un loģistika.

(3) Sākotnējais *rescEU* sastāvs spēju un kvalitātes prasību ziņā ir noteikts Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2019/570 ([2]). Patlaban *rescEU* rezervi veido spējas dzēst meža ugunsgrēkus no gaisa, veikt medicīnisko evakuāciju ar gaisa transportu, neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību spējas, medicīniskā aprīkojuma vai individuālo aizsardzības līdzekļu krājumu veidošanas spējas (vai tās abas kopā), *CBRN* dekontaminācijas spējas, *CBRN* krājumu veidošanas spējas, pagaidu patvēruma spējas un transporta un loģistikas spējas.

(4) Apzināto un jauno risku, kā arī spēju un to nepietiekamības analīze Savienības līmenī atklāj vajadzību atbalstīt civilās aizsardzības darbības, nodrošinot *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa spējas uz vietas, lai reaģētu uz ārkārtas situācijām (t. i., lai mazinātu *CBRN* vielu radīto nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku dzīvību vai veselību), lai veiktu meklēšanas darbības (t. i., lai noteiktu to *CBRN* vielu atrašanās vietu, kas nav regulatīvā kontrolē), reaģētu uz drošības incidentiem (t. i., lai reaģētu uz potenciāli noziedzīgām vai tīšām neatļautām darbībām, kas saistītas ar *CBRN* vielām vai ir vērstas uz tām) un lai uzraudzītu liela mēroga notikumus (t. i., lai novērstu noziedzīgas vai tīšas neatļautas darbības ar *CBRN* vielām).

(5) Šajās spējās būtu jāiekļauj attālinātas ekspertīzes atbalsts (*reach back*) tehniskā novērtējuma veikšanai saistībā ar *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa darbībām, ko īsteno saskaņā ar Savienības mehānismu. Minētais attālinātās ekspertīzes komponents būtu jādara pieejams arī valstu iestādēm. Attālinātu ekspertīzi varētu nodrošināt vai nu viena iestāde, vai arī specializētu iestāžu kopums.

([1]) OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2019/570 (2019. gada 8. aprīlis), ar ko paredz noteikumus par Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1313/2013/ES īstenošanu attiecībā uz *rescEU* spējām un groza Komisijas Īstenošanas lēmumu 2014/762/ES (OV L 99, 10.4.2019., 41. lpp.).

(6) Šī spēja ir paredzēta kā vienots kopums ar augstu iekšējās mērogojamības un modularitātes pakāpi, vajadzības gadījumā ļaujot atsevišķi izvietot individuālos komponentus, kas pielāgoti reaģēšanai ārkārtas situācijās, meklēšanai, drošības reaģēšanai vai novērošanas darbībām, kā arī pielāgoti konkrētiem ķīmiskiem, bioloģiskiem, radioloģiskiem vai kodoldraudiem vai apdraudējumam.

(7) Apzināto un jauno risku, kā arī spēju un to nepietiekamības analīze Savienības līmenī arī liecina, ka ir vajadzīgas mobilo laboratoriju spējas. Mobilo laboratoriju spēju galvenais mērķis ir sniegt elastīgu un pielāgojamu atbalstu dalībvalstīm, kad to spējas atklāt, analizēt vai pārbaudīt patogēnus vai *CBRN* vielas ir pārslogotas. Mobilās laboratorijas spējas varētu pievērsties dažādām specializācijām ar augstu mērogojamības, modularitātes un sadarbspējas pakāpi.

(8) Saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 12. panta 4. punktu kvalitātes prasībām saskaņā ar *rescEU* vajadzētu būt balstītām uz iedibinātiem starptautiskiem standartiem, ja šādi standarti jau pastāv. Tāpēc mobilo laboratoriju bioloģiskā komponenta kvalitātes prasībām vajadzētu būt balstītām uz Pasaules Veselības organizācijas sniegto ātrās reaģēšanas mobilo laboratoriju klasifikāciju ([3]).

(9) *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa spējas un mobilo laboratoriju spējas būtu jāveido tā, lai varētu reaģēt uz zemas varbūtības riskiem ar smagām sekām, ņemot vērā Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/570 3.d pantā minētās iezīmes un pēc apspriešanās ar dalībvalstīm.

(10) Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2019/570 būtu attiecīgi jāgroza.

(11) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 33. panta 1. punktā minētā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/570 groza šādi:

1) lēmuma 1.a pantā pievieno šādu 4. punktu:

"4) "attālinātā ekspertīze" (*reach back*) ir process, kurā tiek saņemts atbalsts no vienībām, kas nav izvietotas uz vietas.";

2) lēmuma 2. panta 2. punktu groza šādi:

a) punkta j) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"j) transporta un loģistikas spējas;";

b) pievieno šādus apakšpunktus:

"k) *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa spējas reaģēšanai ārkārtas situācijās, meklēšanas darbībām, reaģēšanai uz drošības incidentiem un liela mēroga notikumu uzraudzībai;

l) mobilo laboratoriju spējas.";

3) lēmuma 3.a pantu aizstāj ar šādu:

"*3.a pants*

Attiecināmās izmaksas par *rescEU* medicīnisko evakuāciju ar gaisa transportu, 2. un 3. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību, medicīnisko krājumu veidošanu, *CBRN* dekontamināciju, *CBRN* uzkrājumiem, pagaidu pajumti, transportu, loģistiku, *CBRN* atklāšanu, paraugu ņemšanu, identificēšanu un monitoringu un mobilo laboratoriju spējām

Aprēķinot *rescEU* spēju kopējās attiecināmās izmaksas, ņem vērā visas izmaksu kategorijas, kas minētas Lēmuma Nr. 1313/2013/ES Ia pielikumā.";

([3]) Norādījumi par ātrās reaģēšanas mobilās laboratorijas klasifikāciju (*Guidance for rapid response mobile laboratory (RRML) classification*). Kopenhāgena: PVO Eiropas reģionālais birojs; 2021.

4) lēmuma 3.e panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

"3. *rescEU* spējas, kas minētas 2. panta 2. punkta c) līdz l) apakšpunktā, nosaka kā tādas, kuras paredzētas, lai pārvaldītu zemas varbūtības riskus ar smagām sekām.

4. Saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 23. panta 4.b punktu gadījumā, ja 2. panta 2. punkta c) līdz l) apakšpunktā minētās *rescEU* spējas izvieto Savienības mehānisma ietvaros, operāciju izmaksas no Savienības finansiālās palīdzības sedz 100 % apmērā.";

5) pielikumu groza saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2022. gada 21. martā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Janez LENARČIČ

PIELIKUMS

Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/570 pielikumā pievieno šādu 11. un 12. iedaļu:

"11. ***CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa spējas reaģēšanai ārkārtas situācijās, izmantošanai meklēšanas darbībās, reaģēšanai uz drošības incidentiem un liela mēroga notikumu uzraudzībai**

Uzdevumi	— Izvietojamas *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa spējas reaģēšanai ārkārtas situācijās, izmantošanai meklēšanas darbībās, reaģēšanai uz drošības incidentiem un liela mēroga notikumu uzraudzībai ([1]).
Spējas	— Spēja sniegt operatīvu atbalstu reaģēšanai ārkārtas situācijās ([2]), veicot *CBRN* atklāšanu, paraugu ņemšanu, identificēšanu un monitoringu uz vietas. — Spēja atbalstīt meklēšanas darbības, veicot *CBRN* atklāšanu, paraugu ņemšanu, identificēšanu un monitoringu uz vietas. — Spēja sniegt operatīvu atbalstu reaģēšanai uz drošības incidentiem, veicot *CBRN* atklāšanu, paraugu ņemšanu, identificēšanu un monitoringu uz vietas. Tas ietver spēju atbalstīt pieprasītājas dalībvalsts vai trešās valsts ([3]) kompetentās iestādes centienus saglabāt un vākt kriminālistikas pierādījumus, nodrošināt pārraudzības ķēdi un aizsargāt klasificētu informāciju. — Spēja atbalstīt nozīmīgu notikumu novērošanas operācijas, veicot *CBRN* atklāšanu, paraugu ņemšanu, identificēšanu un monitoringu uz vietas. — Spēja nodrošināt attālinātas ekspertīzes atbalstu (*reachback*) tehniskā novērtējuma veikšanai saistībā ar *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa darbībām, kā arī risināt ar šīm darbībām saistītās drošības problēmas. — Spēja sagatavoties un risināt operatīvās problēmas saistībā ar *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa darbības pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī vai trešā valstī, ņemot vērā pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts vai trešās valsts apdraudējumu un draudu novērtējumus, plānus, procedūras un protokolus. — Spēja darboties pieprasītājas dalībvalsts vadībā, kā minēts Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 12. panta 6. un 7. punktā, un spēja nodrošināt efektīvu operatīvo sadarbību un koordināciju ar pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts attiecīgajām iestādēm ([4]).
Galvenie komponenti	— Ekspertu komanda, kas spēj izvērtēt un plānot *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa darbības, pamatojoties uz dalībvalsts vai trešās valsts apdraudējumu un draudu novērtējumiem. — Izvietojama ekspertu komanda, kas spēj īstenot *CBRN* atklāšanu, paraugu ņemšanu, identificēšanu un monitoringu, lai reaģētu uz ārkārtas situācijām, izmantotu meklēšanas darbībās, reaģētu uz drošības incidentiem un īstenotu novērošanas darbības. — Izvietojamas *CBRN* atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa iekārtas un rīki, kā arī viss vajadzīgais palīgaprīkojums, rīki, resursi, transportlīdzekļi, patērējamie materiāli, tehnoloģijas drošiem sakariem, drošai datu un informācijas apmaiņai un mazas mobilās laboratorijas ([5]), ja tas tiek uzskatīts par nepieciešamu spēju funkcionalitātes nodrošināšanai. — Izvietojams aprīkojums, rīki, resursi un patērējamie materiāli, kā arī piemērota apsaimniekošanas sistēmu, lai apstrādātu kontaminētus atkritumus, kas radušies atklāšanas, paraugu ņemšanas, identificēšanas un monitoringa darbību rezultātā. — Operatīvas attālinātas ekspertīzes(*reach back*) spējas lai veiktu tehnisku un operatīvu novērtējumu, jo īpaši attiecībā uz identificēšanu, paraugu ņemšanu un drošību.

	— Piemērots aprīkojums, procedūras, rīki, resursi un patērējamie materiāli, lai nodrošinātu personāla drošību bīstamā vidē, piemēram, pienācīgi detektori, individuālie aizsardzības līdzekļi vai dekontaminācijas komponenti, saskaņā ar spēkā esošajām piemērojamajām juridiskajām prasībām un piemērojamiem starptautiskajiem standartiem.
Pašpietiekamība	— Piemēro Īstenošanas lēmuma 2014/762/ES 12. pantu.
Izvietošana	— Spēja izvest izvietojamus komponentus un spēja nodrošināt ekspertīzes atbalstu tehniskā novērtējuma veikšanai ne vēlāk kā 12 stundas pēc piedāvājuma pieņemšanas. — Spēja turpināt darbību vismaz 14 dienas pēc kārtas — Spējas var iepriekš izvietot palīdzības pieprasījuma gadījumos saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 15. panta 2. punktu un pamatojoties uz valsts draudu novērtējumiem, kas liecina par paaugstināta riska ārkārtas situāciju.

([1]) Visiem notikumiem, kuriem, balstoties uz valstu draudu novērtējumiem, var būt nepieciešamas CBRN uzraudzības darbības (piemēram, lielas publiskas pulcēšanās, sporta pasākumi, valstu vadītāju sanāksmes, mūzikas koncerti, pasaules mēroga izstādes).
([2]) Tā attiecas uz jebkāda veida dabas vai cilvēka izraisītām ārkārtas situācijām, kas saistītas ar bīstamiem materiāliem vai CBRN vielām. Kā piemērus var minēt ārkārtas situācijas, ko izraisījušas dabas katastrofas, rūpniecības, transporta vai pētniecības darbības, noziedzīgas vai tīšas neatļautas darbības, terora akti vai bruņoti konflikti, kā arī satelīta avārijas un kosmiskās atlūzas.
([3]) Saskaņā ar Lēmuma 1313/2013/ES 12. panta 10. punktu, ja katastrofa, kas notiek ārpus Savienības, varētu nopietni skart vienu vai vairākas dalībvalstis vai tās iedzīvotājus, var izvietot rescEU spējas.
([4]) Piemēram, iestādes, kas saistītas ar civilo aizsardzību, tiesībaizsardzību, izlūkdatiem, sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšanu vai tehnisko atbalstu.
([5]) Piemēram, lai atbalstītu paraugu sākotnējo analīzi.

12. **Mobilo laboratoriju spējas**

Uzdevumi	— Nodrošināt modulāru, elastīgu un pielāgojamu mobilo laboratoriju, kas spēj atklāt, analizēt vai pārbaudīt patogēnus vai *CBRN* vielas.
Spējas	— Spēja vadīt laboratorijas darbības. — Spēja veikt testēšanu un analīzi, ievērojot spēkā esošos piemērojamos starptautiskos standartus, pamatnostādnes un paraugpraksi. — Spēja rīkoties ar dažādu riska grupu patogēniem vai *CBRN* vielām un drošā veidā uzglabāt, pārsūtīt un pārvaldīt saistītos datus un analītiskos rezultātus. — Spēja atbalstīt aptaujas saistībā ar sabiedrības veselību, ziņot par rezultātiem un veikt pārbaudi, vienlaikus saglabājot pārraudzības ķēdi un aizsargājot klasificētu informāciju.
Galvenie komponenti	Eksperti — Atbilstoši apmācīts un pienācīgi aprīkots personāls dažādu iedaļā "uzdevumi" noteikto uzdevumu veikšanai. Loģistika — Izstrādāt atbilstošas operatīvās procedūras. — Zināšanas par muitas noteikumiem un īpašām prasībām saistībā ar mobilo laboratorijas iekārtu, reaģentu un darbinieku robežšķērsošanu. Informācijas pārvaldība — Sakaru sistēma ar drošu un nedrošu IT tīklu (*LAN*), lai nodrošinātu interneta pieslēgumu, datu pārvaldību un datu apmaiņu, tostarp attālos apvidos

	— Laboratorijas informācijas pārvaldības sistēma. Aprīkojums — Piemērots aprīkojums un patērējamie materiāli, kas vajadzīgi būtisku uzdevumu un funkciju veikšanai. — Piemēroti atbalsta sistēmu rīki un resursi būtisku uzdevumu un funkciju veikšanai. Drošība — Piemērots aprīkojums, procedūras, rīki, resursi un patērējamie materiāli, tostarp piemērotas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, lai nodrošinātu personāla, apkārtējo iedzīvotāju un vides drošību, darbojoties ar bīstamām *CBRN* vielām vai patogēniem, saskaņā ar spēkā esošajām piemērojamajām juridiskajām prasībām un piemērojamiem starptautiskajiem standartiem.
Pašpietiekamība	— Spējai būtu jānodrošina pašpietiekamība vismaz 14 dienas. — Piemēro Īstenošanas lēmuma 2014/762/ES 12. panta 1. un 2. punktu
Izvietošana	— Gatavībai izbraukt ne vēlāk kā 12 stundu laikā pēc piedāvājuma pieņemšanas.”